

DEBRECZENI LAPOK

ELŐFIZETÉSI-ÁR

Egész évre 2 frt
Fél évre 1 „

Vidékre egész évre 60 krajczárral több.

Hirdetés árak díjszabás szerint. — Nyilttér sora 20 kr.

Felelős szerkesztő:

SCHWARZ I. IMRE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Debreczen, Miklós-utca sarkán 1904 szám.
Minden e lap szellemi, vagy anyagi részét illető küldemény ide intézendő.

A DEBRECZENI LAPOK megjelenik minden vasárnap.

Egyes szám ára 4 kr. Kapható minden tőzsdében

Pályaválasztás.

Ma holnap vége a nagy vakációknak! Legalább ezer ifju áll most hazánkban a való uton, ahol keresztül-kasul szelik egymást a pályák s vezet ut jobbra is, balra is előre is, hátra is, mindenkinek végén int valami csábító, valami vonzó tündér, de a végeredményt, a jövőnek képét nem látni be sehol emberi szellemmel, véges emberi gondolkozással

Van olyan ut is, ahol már közből integet egy esendes, nyugalmas otthon, — igénytelen, nagy munkát bíró és túrni tudó embereknek pályabérül. Azontul mindenütt göröngyös országutakat kell megjárni, talán erőnket felülmuló akadályokat legyőzni, — de mindez akadályok megvétele, minden munka legyőzése sem biztosít még azzal, hogy életünk céljához értünk, — ha véletlenül rossz utra léptünk, ha tehetségeink, képességeinknek nem megfelelő pályát választottunk, vagy ami még rosszabb, atyai jóindulattal vagy anyai gyöngédséggel kényszerítettek bennünket a nem megfelelő pályára.

Ennek a vége okvetlenül katasztrófa lesz!

Csak nagy szellemek tudnak megfordulni egy rosszul választott pályán, hogy hajlamaiknak, kitörő zsenialitásuknak érvényt szerezzenek. A középszerűek, mint a milyenek tulnyomó többségben vagyunk az életben, — sajnos, — esalódottan, lemondással állanak meg s ha nincs elég lelki erejük megállani, haladásuk a lejtő felé viszi őket, s a pályá vége elzúllás lesz.

Ezért állítjuk meg azt az ezer magyart, aki most ért el a keresztutra, a pályaválasztás előtt.

Ezért szállunk a szülők, a gyámok, a jó rokonok szívébe élő lelkiismeret gyanánt.

Az ifju maga döntsön első sorban a pályaválasztás kérdésben. Az ő lelkét megilleti az élet az iskola elsőfogain, már érez, már sejt, ma kibontakozik lelkében az ösztönök, a sejtelmek, a képességek erős tudata s ha csak el nem tévelyedik s valami rendkívüli esemény nem tereli torzirányba a fejlődő lelket, már meg kell találnia az igazi ideált, a végső

célnek lelkesedéssel megalkotott képzeteket.

Természetesen a nevelésnek nem szabad olyannak lenni, hogy bilicsbe verje minden megnyilatkozását a képességeknek. A jól figyelő anya, apa, nevelő, már a esemetében meglátja a jövő törzsnek fejlődését s e szerint engedi fejlődni a képességeket, sőt éles szemmel helyes irányba tereli — mint a kertész, a mikor a terebélylyé szélesedő lombokat sűrűsíti, nyesegeti, hogy erőteljesebb, biztosabb és teljesebb lombosodásra adjon módot a nap felé törekvő fiatal sudárnak.

Legyen a szórakozás, a játék, a pihenés idején olyan foglalkozása a fiatal léleknek, mely tehetségeit fejleszt, erősíti, új képzeteket ad neki s a meglevőket irányítja, tisztítja, finomítja.

A kit jó sorsa ilyen helyes irányu nevelés körébe helyez, — az aztán könnyen, boldogan és lelkesedéssel léptet arra a pályára, melyhez lelke már fejlődése korában vonzódott.

Bezzeg nehezebb a dolog ott ahol a körülmények, vagy a nehe-

A »DEBRECZENI LAPOK« TÁRGZÁJA

Bort ide . . .

*Bort ide te szép csaplárné,
Csengjen, bongjon a pohár.
Nagy a kedvem, vesztém érzem,
Ne kérdezzed az okát!*

*Te meg cigány — barna gyerek,
Huzd el azt a szomorut:
Ha meghalok csalfa kis lány,
Tégy fejemhez koszorút.*

*Sírba vágyom, és talán ott —
Testem, lelkem megpihen,
S a számodra szöke tündér,
Rózsa nyílik szívemen.*

Debreczen, 1897. július 13.

Csokonai Vitéz Mihály.

Az első lépés.

— A „Debreczeni Lapok“ eredeti tárczája. —
Írta: Székely Imre.

Jó fiu volt Horvát Béla. Megbecsülte magát. Nyomorban tengődött, míg anyja mellett volt és iskolába járt, most legalább mestersége mellett jó eledeleket kap és hetenkint vasárnap reggel kevés pénzmagot vihet haza.

Pedig kár volt a fiúért. Olyan jó tanuló volt, hogy az egész iskola megsajnálta, mikor utoljára lépte át annak küszöbét. De neki is könyvek usztak a szemében. Hisz ugy szeretett volna tanulni! De azután belenyugodott a megváltozhatatlanba és szorgalmasan elsajátítani igyekezett mesterségét.

Sikerült is. Még csak a felszabadulás előtt állott s már is többet ért bármelyik legénynél . . . s milyen megbízható volt, reá hagyták az egész műhelyt. Ő beszélt a megrendelőkkel, ő írta a számlákat és ő vette is fel a pénzeket.

A mester az utóbbi időben sokat betegeskedett. Valami rák kinezta és bizony munka helyett sokszor olyanokat jajgatott a szobájában, hogy megessett rajta Horvát Bélának a szive. Hogy is ne! Ő tudja, mit tesz az betegnek lenni! Látja mennyit szenved az ő szegény édes anyja.

Mikor erre gondol, könyek peregnek le az arcára

Bizony nagyon beteg az édes anyja. S milyen nyomorban is van. Mit tegyen! Dolgozni anyja nem tud s mindent felemész a betegség. Honnan vehetne erre is, arra is.

Kiszól a mester: Gyere be, Béla.

A fiu bemegy. Gazdája a szokott kérdéseket intézi hozzá. De a fiu szórakozottan válaszol. Csak nézi, nézi azt a szép nagy ezüst órát, melynek láncza is van és ott fekszik az éjjeli szekrény márványlapján.

A mester látja, hogy a fiu tekintete az órán nyugszik és önelégülten mosolyog.

— Szép, mit?

A fiu nem felel s csak arra gondol, hogy ha ez az óra az övé lenne, anyjának most volna mindene s meg is gyógyulna talán.

A fáradt mester elalszik s e gondolat nem hagyja el többé a fiut.

Mit csináljon? Elviszi, elviszi, anyja megmentéseért elköveti ezt a rettenetes bűnt.

És zsebébe rejti az órát. Szive heveset ver, agya szédül s kitérít. Érti, hogy nem becsületes ember többé. De az édes anyja! Az édes anyja. Annak lesz gyógyszer, csirke, tej, minden, a mit csak szeme s szája kíván.

Es elviszi az órát. Alig mer bemenni a

zebb helyzet, a megélhetés súlyos gondjai képezik a pályaválasztás akadályait. Itt a habozás, a bizonytalanság, az utolsó perzig tart s míg ki nincs mondva az utolsó szó, addig mindig egy ingadozó mérlegre van vetve az ifju jövője s e mérlegnek sok serpenyője s csak egy nyelve van. A serpenyők ingadoznak jobbra balra s végre is a leggyakrabban a véletlen dönti el a habozónak sorsát.

A véletlen pedig rossz tanácsadó! Azért van annyi elégedetlen ember, annyi önmagával meghasonlott kedély, annyi ezéjút tévesztett élet.

Itt marad fenn a szülőknél, az öregebbeknek az a fenséges joga, hogy tereljék a habozónak gondolatirányát helyes mederbe.

Tanácsesal, jó szóval álljanak az ifju oldalára. Mondják meg neki, hogy különösebb képességek nélkül ne lépjen a lateiner pályákra, melyeken legtöbb a proletár, a boldogulni nem tudó ember. Az orvosi pályához nagyon komoly elszánás, az önfeláldozásig menő lelkesedés és roppant türelem kell.

A tanári pályán csak az boldogulhat, aki meg tud félni szerény egzisztencia keretében, erős, szorgalmas munkával, az ezélt fog érni rajta. A jogi pályán a nagy tehetségek mindig érvényesülhetnek, a középszerek pedig — akiknek nincs a hátuk mögött hatalmas rokonság, nagy vagyon, vagy protekció, — vagy elzültenek vagy valami kis hivatalnokságban robotolják le napjaikat.

A kikben erők munkaképesség, alkotás iránti vágy van, azoknak jó pálya nyílik a technikai tudomány-szakok valamelyikén. A mérnök, az

építész, a gépész, a vegyész csak félig tudós pálya, a másik fele ennek a pályának egyenlő a kézzubonyos munkáséval.

És végül a kinek nincs anyagi ereje és képessége a tudományos pályákra, az biztatóbb, kecsgetőbb jövőt talál a közgazdaság terén, ahol a termelés és fogyasztás örök törvényei alapján mindig a legtöbb egész ember kell. Az okszerű gazdálkodás, az ipar a kereskedelem manapság biztosabb kenyér akármelyik tudományos pályánál s a főelőnye az, hogy mire egész emberré lesz az ember, már biztos révnél van, míg amazokon 15 évi tanulás után kezdődik csak a harez a kenyérért.

Ezek a futó gondolatok járják át a lelküket a vakáció végén, a komoly megfontolás idején.

Elmondjuk okulásul az ifjuságnak, megszívásul a szülők számára.

Szűk a termés.

Az egész országban mindenfelől panaszkodnak a gazdák a mult hetek rossz időjárása miatt s ennek káros nyoma meg is látszik, mert igen sok helyen a learatott keresztekben fekvő gabonát megsemmisítette. Nem volt elég baj az, hogy a termés rosszul sikerült s most ez az állapot is rontotta a termények minőségét és mennyiségét. Az ideai terméseredmények, mint ez már mindjobban kitűnik, alul vannak a közepesen; néhol oly nagy a különbség, viszonyítva a mult évi eredményhez, hogy azt számokkal alig is lehet kifejezni. Némely megyében 30—35% -kal, másutt 30—50% -kal gyöngébb a termés és csak itt-ott kisebb területeken olyan az eredmény, mint a mult évi. Az egyedüli vigasz Magyarországon a kukoricza-

termés; e körül összpontosul most minden remény s tényleg nem ok nélkül, mert a kukoricza a sok nedvesség következtében igen jól áll. Azt hisszük, hogy az ideai kukoricza, ha jól megérik, sok szemes gabonát és így kenyeret is pótolhat. A világtermés, ha a buza normálisan fizet, felül van a 880 millió hektoliteren, és ha a rozs is megadja a rendes átlagot, 450 millió hektoliternek felel meg az eredmény. Ebben az esztendőben sem az egyik, sem a másik termés nem adja meg ezt az átlagot; tavalý is jóval alul maradt az eredmény főleg búzában, s éppen ez okozta most az izgatottságot.

A földmivelésügyi miniszteriumnak a külföld terméséről beérkezett jelentései szerint az export államokban is igen rossz az eredmény, a fogyasztó államokban pedig igen nagy a szükséglet.

A következőkben adjuk a jelentéseket: Ausztriában a rozs termés helyenként igen jó, míg másutt a virágzása alatti rossz időjárás folytán sok hiányos szemű kalászt ad. Általában közép-termost ígér. A buza is a rozshoz hasonló termést ígér. A korán vetett, magasabb fekvésű helyeken lévő árpa többnyire jó aratást adott. Hasonlóképpen áll a zab. A tengeri a keleti vidékektől eltekintve, jól áll.

Bulgária. Jelentékeny mérvű csapadék következtében a folyók és patakok az ország nagy részében kiöntöttek s tömérdek kárt okoztak; jégeső is pusztított. Azt tartják, hogy az ideai termés a mult évinek legfeljebb ha felét eléri.

Franciaország. A marseillei főkonzul jelenti, hogy az aratás megkezdődött és kedvező időjárás mellett folyt le; a buza és zab gyenge közepes.

Németország. A berlini főkonzul jelentése szerint az ősziék jobban fejlődtek, mint a tavasziak. Az egész birodalomban általános a panasz, hogy a vetésekben nagyon felverte magát a gaz. A tavaszi árpa és zabban (főképp Poroszországban) a rozsdá nagymérvben mutatkozik.

Olaszországban a buza aratásával elkészültek; az eredmény jobb

zálogházba. Tíz forintot kap rája, siet haza. Anyját nagyon beteg találja.

Majd jobban lesz, vigasztalja magát, csak ne legyen szüksége. És a viczeház mesternével együtt bevásárol. Mikor a sarki rendőrt megtalálja, összerenzen.

Este lesz, úgy ment el a műhelyből s most a világért nem menne vissza. Anyja egyre küldözgeti. Végre is enged, bucsuzik s távozik anyjától.

Az utcákon kóborol, mélyen lehajtott fővel jár, mint egy bűnös ember. Egyszer csak felpillant: Kerületi kapitányság — olvassa a ház kapuján.

Nagyot dobban a szive s azután befordul a kapun, megy az egyik szobába.

— Hol lehet lopást bejelenteni?

— Talán bizony tetőled loptak valamit, — szól a rendőr kacagva a fiun. A hatodik ajtó számban.

Félóra múlva ez a rendőr viszi a fiut a börtönbe. És egy óra múlva ez hozza vissza a szobába. A mesterrel találja magát szemben. Felzokog Béla s oda roskad gazdája elé:

— Ne ítéljen el, gazd'uram.

— Nem haragszom, hiszen neked vettem ezt az órát felszabadulásodra, de hogy tehetél ilyet!

Nem szól semmit a fiu. De a gazda sejtí.

— Anyád, fiam, ép meghalt. Árva lettél.

— Meghalt, szólt kétségbeesetten, hát nem használt az az orvosság és a sok jó étel? És én hiába loptam, hiába váltam aljassá...

Ugy zokogott, hogy még a rendőrtisztviselő is megkönyörült rajta, noha azoknak kemény szívük van.

A KOMIKUS.

Néha-néha még rád gondolok, szép komédiásné, angyalom! Rád, akit úgy szerettem, rád, a ki szeretettel míg pénzem tartott — aztán — megesaltál engem is — mást is; emlékszem rád, a mint a kacagó ajakkal daloltad egyik-másik operette-cuplédát néha-néha még gondolok.

Néha-néha még te is feltűnsz előttem, öreg pajtás, vén komikus. — Látlak, a mint ziháló mellel menekülsz a tapsvihar, a kihívások elől, a mint fájó fejjel és megtört szemekkel verejtékes homlokkal rogysz le egy székre...

Régi história, színészkomédia. A szív és a pezsgő harezá, kulissza szerelem. — Tulajdonképp nem is érdemes meg sem írni. Comédiának szántam — tragédia lesz belőle — vagy megfordítva. Elég komikus — hiszen szerelemről van benne szó elég tragicus hiszen — megint szerelemről van benne szó.

Ha ti szerelemnek akarjátok nevezni azt az ösztönt, melyet felkelt a vágy, táplál a remény és a pezsgő — melyet ma megkönyvez, holnap ki fog nevetni az egész világ.

* * *

Vigyázz a feleségedre, ezt valamelyik irigy mellőzött színésznő mondotta, kit mindig elhomályosított a szép Lujza. — Tetszik tudni csupán kenyér irigységből mondta.

A hosszú komikus nem törődött vele. Elvégre is az ő felesége nem csalja, nem csalhatja meg. — Vigyázz a feleségedre — mondta neki egy intrikus, lefésülve a vörös parókáját, mert a nagy jelenése következett.

A vén színész csak belenézett a tükörbe, aztán két kövér könyesepp gördült végig a redős sovány arczon, két könyesepp, mely elnyeléssel fenyegetett egy egész megérdemelt életboldogságot. „Mit is is szeretne az én krétafehér, kiaszott arczomon? Ezt a vékony lábszárt, ezt a sárga kopasz fejet... De mégis — nem lehet, nem...”

Bizonyítékot akarsz? mondá az intrikus, mig átöltöztek a közös szobában. Hát az az alacsony, kis zsidó doktor, ki estenként a feleségedet kíséreteti, mig te az „Egyiptomi császár”-ben iszol, tompán, bután, mivel sem törődve.

Ember, ember! vigyázz a feleségedre! — Azután elmondott még többet is, mást

ugyan, mint általában várták, de azért alig középszerű.

Oroszország. A szent-pétervári főkonzul jelenti, hogy a terméskilátások Oroszország nagy részében kedvezőtlenek. A birodalom három nagy kerületében az őszi gabonatermés kilátásai nagyon rosszak.

Romániában a terméskilátások némileg javultak. A várható eredmények mennyiségileg közepesek lesznek. A rozs jó középtermést ígér; árpa gyengén fog fizetni, ellenben zab jó eredménnyel bízható. Repce rossz termést adott.

Svájc ből jelentik, hogy a változó és csapadékos időjárás több vidék termését csökkentette. Takarmány bőven termelt.

Széria a terméskilátásai általában nagyon rosszak. Az ország alsó vidékein máris törökországi búzát fogyasztanak.

Törökországban, az ottani kereskedelmi és iparkamara véleménye szerint, nagy részben kielégítő termésre van kilátás.

Az Egyesült Államokban a kedvező időjárás folytán a növényzet jól fejlődött. Kukorica jól áll. A buza aratása több államban folyamatban van s az eredmények várakozáson felül sikerültek.

Kelet-Indiában a legújabb londoni távirat szerint a terméskilátások nagyon változók. Bőséges termés semmi esetre sem lesz.

A világon tehát ismétlődik az 1891-iki esztendő, mert mindenfelé igen szűken van gabona. Így egyes helyeken az inség állapot sem maradhat ki.

Ujhelyi Manó.

Debreczeni hírek.

* **A király születésnapja.** Dicsőségesen uralkodó felséges királyunk I. S. Ferencz József születésnapja lesz e hó 18-án — Debreczen sz. kir. város hatósága, a város közönségével egyetemben mindég megemlékezett e napon a legbölesebb, legigazságosabb, legjobb fejedelméről, a templomokban tartatni szokott hálaadó Istenitiszteleteken testületileg megjelent. — E hó 18-án szintén ott lesznek a reggeli 1/2 8 órákor a Pavillon laktanya előtt

is. Félóra mulva hallotta a bohóc felesége bájos nevetését — a szomszéd separéból. Ott mulattak — „Csak párosan.“

A komikus meg absynthet és allast ivott s mialatt a kettőt összekeverte, úgy látszott, mintha semmivel sem törődne, mintha egyedüien bután bémulná a füst felhőket, az ismeretes vagy ismeretlen arcokat — mintha őt ez az egész nagy ostoba világ épen nem érdekelné . . .

Pedig szép az élet, szép ha folyik a bor, csattog a csók, csókra vágyó ajkak, puha leányok között . . .

Odakint esett a hó. Egyre nagyobbodó pelyhekben, lassan — és mind vastagabb lepel borult a földre, eltakarva mindent — mindent.

A Bajazzókat adták, Lujza, a szép Lujza játszott a Noddát.

A mint a szinpadon megjelent, felzugott a lázas tapsvihár, lázas arcok telve vágygyal, mintegy elnyelni látszottak a kaczer kedves alakját.

Es Lujza hangja betöltötte az egész színházat, bekopogtatott az emberek szívéhez. Szép volt — asszony volt. Abban a játékban, a mit most játszott, volt igaz is. Annyi hévvel annyi szenvedéllyel! Mintha átérezte volna az asszony szerepét, az asszonyét ki megcsalja a férjét . . .

S a komikus a szinfalak mögött azon

a helyőrség részére tartandó külön tábori misén melyet az ez alkalomra felállítandó sátorban maga dr. Wolaffka Nándor ez. püspök, debreczeni plébános végez, délelőtt 8 órákor az ev. ref. kistenplomban, 9 órákor pedig a r. kath. templomban lesz hálaadó Istenitisztele. — Az izr. templomban is lesz Istenitisztele a király születése napján.

* **A főiskola köréből.** A debreczeni ev. ref. főiskola theologiai és jogakadémiai tanzsakán az 1897—98 isk. évre szóló beiratások szeptember nyolcz első napján fognak végbemenni, a tanév pedig ünnepélyesen, szept. 9 d. e. 9 órákor nyílik meg. Javító és pót-vizsgálatokra, az illető dékáni hivatalokban szept. 2. délig jelentkezhetni; maguk a vizsgálatok szept. 3 tartatnak. — A jogi alap- és államvizsgálatok valamint a theologiai alapvizsgálatok szept. 6. kezdődnek s a jelentkezők kel. főleg felszerelt kérvényei. a dékáni hivatalokban, szept. 4. délig benyújtandók. Bentlakás, tandíjkezdvmény és tápintézet iránti kérvényeket az illető dékáni hivatalok szept. 3. délig fogadnak el. Az akadémiába való első fölvetel alkalmával 2 frt 60 kr beirási díjat kell fizetni. A tandíj, egész évre, joghallgatóknál 30, hittanhallgatóknál pedig 15 frt, a mely összegek azonban, a fennálló szabályok értelmében. (felényire, vagy egynegyed részre) mérsékelhetők, avagy teljesen el is engedhetők. Bentlakási díj 8 frt Tüzetesebb tájékozást az akadémiái évkönyv nyújt.

* **Kath főgymnázium Debreczenben.** A debreczeni r. kath. algymnasiumnak VIII osztályúvá való kiegészítésére Debreczen sz. kir. város közgyűlés által megszavazott 1000 frtos adomány alapítóklevélnek megszerkesztése ügyében dr. Schlauch Lőrincz bíbornok, nagyvárad püspök által a városhoz intézett átiratát a tanács szerdai ülésének napirendjéről a számos sürgős folyó ügy miatt levette. Így annak tárgyalása csak a legközelebbi tanácsülésen várható.

* **A debreczeni nyomdász egyesület jubileumi ünnepélyt** rendező bizottsága f. hó 21-én este 8 órákor a „Margit“-fürdő disztermében tartandó jubileumi mulatságra a meghívókat már szétküldte; akik tévedésből még ez ideig meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak: forduljanak ez iránt akár a „Csokonai“ nyomda ügyvezetéséhez, akár Hoffman és társa nyomdájába.

* **Özv. Szabó Lajosné halála.** Városzerte mély és igaz részvétet keltett özv. Szabó Lajosné, szül. Várad Szakál Veronka halála. A családhoz a városból és az egész ország különböző vidékeiről is nagy számmal érkeztek a részvét táviratok.

gondolkodott, hogy milyen jó is volna megölni ezt az asszonyt. Megölni, megismételni a Cagliacci szomorú komédiáját. Megölni most, dicsőssége teljében, megölni itt, a szinpadon, megölni most, mikor a szinpadon is az, az mi az életben: csalo asszony!

Eh! hagyjuk! Egy komikus — és ölni. — Nem, őtet nem sajnálnak az emberek, őtet csak kacagnak, az a kacagás elkisérné a börtönbe, behatna a rácsos ablakon, az a kacagás lefeküdnék vele a sirba. Ő játszdjon most meg egy drámát az élet nagy szinpadán.

El, vén színész ne érzelegj, eredj haza — magad vagy az oka.

Szeretni! Oly neveltség is az, színész szerelemről beszélni! Festett szerelem csalt, hazudott szerelem! Hiszen nem szabad nekünk szeretni — megvetett lények, lehetetlen nagyságok vagyunk. Tudunk simi pénzért, nevetni is pénzért — elég volt.

Es a komikus úgy érezte, hogy nem tudna gyilkolni. Nem is tudna semmit is csinálni, csak néz ki a hideg télies időbe. A szél meg-meg zörrent egy-egy ablakot, hó-pelyhek hullnak, mind nagyobb-nagyobbak, lassan és mind vastagabb lesz az egész világot. S a szegény, megkínzott ember arra gondol, hogy milyen jó volna, ha az a hórétteg mindent, de mindent el tudna takarni:

Ki volt Don Juan?

— Kiváncsi Leányoknak —

Önök azzal a kérdéssel fordulnak hozzánk, hogy ki volt az a Don Juan s élt-e igazában? hogy előre el döntsük vitájukat, mindjárt kimondhatjuk, hogy női ösztönükkel helyesen sejtették meg a dolgot; Don Juan nem mítosz, hanem valóság; a nagy nőhódítóknak eme legendás eszményképe történelmi személy és csakugyan létezett. S amennyiben a halhatatlanság igazában véve abban áll, hogy valaki természetesen halálán túl, még századokra is kivesse egyéniségének a magikus hatását: önök kiváncsi leányok vigyázzanak magukra! Tiszteljék és féljék azt a veszedelmes és szép hőst, aki a szerelmes rejtelmek köpenyébe burkoltan álmaikon átsuhan és hipnotizáló tekintetét önökre veti. Halhatatlan ő s önök tették azzá. Annak a sok száz asszonynak az emléke részegíti meg az agyukat, akik miatta szenvedtek. S az asszonyok csak azt szeretik igazán, akik miatt sokat szenvedtek.

Nos hát, a nagy nőhódító spanyol Szevillában élt 1625 körül. Igazi nevén Don Miguel de Manaranak hívták; a „Don Juan“ elnevezés annak a szerzetes drámáirónak Tirso de Molinanak a híres drámájából ered, ki kortárs volt a hirhedt embernek, és aki köztudomás szerint ennek a szevillai nemesnek az életét és kalandjait dolgozta fel: „A nagy szevillai mulató vagy a kőszobor vendég“ című darabjában. (El gran burlador de Sevillany Coavido de piedra)

A dráma hőstét Don Juan Teniorionak hívják s innen ragadt rá a legendás típusra az elnevezés. E bámulatos erejű és tökélyű darabban (melyet a Nemzeti Színház már rég lefordíthatott volna) a hős csábító öl, gyilkol és a végén egy áldozatának, calatratai templomban áll, vacsorára hívja. A szobor eljön s visszahívja, hogy jöjjön vacsorára hozzája a templom kriptájába. A hűszok Don Juan elfogadja a meghívást és elmegy inasával Catoilonnal a templomba. Leszálnak a kriptába s „egy fekete asztal köré ülnek, viperát esznek, eczetet isznak“. E lakoma után a szobor a Don Juan válára teszi vagyos kezét és viszi a pokolba.

hitet, reményt, bukást, becsületet, szerelmet és haszonlesést.

* * *

Néha még rád gondolok szép komédiásné, lelkem édes álma, kedvesem! Rád gondolok a te szép piros ajkadra, puha ölelő karodra, fekete szemedre. En is szeretlek, te is szeretél, mig pénzem volt.

Mit kívánjunk még többet tőled. Aztán nagy halálával is tartozunk neked, szép komédiásné; én is, férjed is, meg mindenki, sokat tanultunk mi tőled!

Igazad van: nincs szerelem, nincs olyan holdvilágos platonikus vágy csak az a vaskos testi érzés, mely kéjt és csókot követel. Igazad van! Nincs hűség tul a pezsgő palackon, nincs barátság tul a tömött tárczán. Igazad van, neveltséges dolog az ma, tragoediákra gondolni, mi is van abban ha valaki élni akar, élni szeret.

Köszönöm neked édes szép színésznőm, grága kincsem. Még mindig eszembe jutsz, még mindig rád gondolok. Hogy vagy te most — Isten tudja! Biborban vagy rongyban? Elsz avagy meghaltál? Ki tudná megmondani?

Köszönöm a mire tanítottál, le is irtam itt most mások javára, mások okulására, úgybizony szép komédiásná, angyalom!

Ez a legenda. A valóság ha lehet, még borzasztóbb és szomorúbb. E kalandos életnek csak a legvége engesztel ki kissé, ott veszik ennek a bizar hősnak az élete meglepő fordulatot. — Don Miguel képes volt, hogy egyszer midőn Condottier őseinek a fészkebe Corsikába ment, egy mostoha hugát is elcsábította. Azonban utól érte a fátum őt is életében, — melynek pályáját a legyilkolt vetélytársak holttestei szegélyezték — harminczadik évében beleszeretett egy angyali szelidségű leányba s azt el is vette.

Ha igaz, hogy az igaz ártatlanság ellen nincs az elvetemültségnek fegyvere, úgy tény, hogy Don Juant ez a szelid lány fegyverezte le, térítette és mentette meg. Elvette és boldogan élt vele egy rövid esztendeig. Akkor meghalt a fiatal asszony. És ekkor kezdődik meg a szerelmek hősné a kalváriája, büneinek bűnhődése. Majd beleőrült a fájdalomába. Agya víziókkal telt meg s az a szerelem, mely lefegyverezte volt őt, a felesége halála után, ha lehet még szorosabb rablánczra fogta őt. Erősebb volt ez a halálnál.

Elbujdosott az emberektől s mindenütt a feleségét kereste. Mondják egyszer, az utcán egy nőt látott meg, aki hátulról nagyon hasonlított a feleségéhez. Utánna szalad, mikor a nő azonban megfordult, imádjátjának arca helyett egy — halálfejtő meredt rá. A komor sötét spanyol képzelem egyre mélyebb örvényekbe ragadta a lelkét. Egyszer végre egy éjjel, ahogy a sevillai utcákon kóborolt egy temetési menetel találkozott. Kérdé a fáklyás emberektől: „Kit temetnek?“ Azt felelték neki: Don Miguel de Manarat temetjük, ki sokat vétkezett az isten és emberek ellen.“ Oda csatlakozott saját temetésének a menetéhez s levett kalappal kísérte a maga koporsóját...

Végre a „Coridad“ kolostor kapuja előtt össze rogyott hallucinációjának a sulya alatt. A szerzetesek kijöttek és bevitték. Nem is jött ki ő onnan többet. Beált szerzetesnek s tökéletesen megért. Szerzetének egyik tisztje az volt, hogy a kivégzett bűnösök hulláit vitette el a bitófa alól s temetette el. S Don Miguel, aki hajdan annyi szép asszonyt ölelgetett, attól fogva azután csak fejtelten hullákat fogott a kárjaiba s azokat vitte ki a névtelen temetőjébe.

Egész vagyonát szerzetének hagyta s idővel szent élete s alázatossága folytán oly hirre tett szert hogy rendje főnökké választotta meg. Így töltötte el hátra levő éveit az egykori csábító; vallásosságban, alázatosságban és szent aszkézisben.

Mikor meghalt, a monostor küszöbe alá temetette magát, hogy a jövő századok lábbal tapodják bűnös testét mindörökké... Arczképe ott lóg a szerzet egy termében: érdekes arcu szép ember s komolyan vitatkozik a theologus doktorokkal. És most, hogy a sors ironiája teljes legyen, el kell mondanunk a végsőt: Don Juant szent élete folytán legközelebb szentté fogják avatni. Kétszáz év óta huzódó kanonizációjának az iratai most is a párisi nemzeti könyvtárban vannak meg. A pápák előbbi feslett élete miatt mindvégig ellenezték kanonizációját, de amint mondják, az akadályokat nemsokára sikerülni fog elhárítani. És most egy nap arra ébredünk, hogy Don Juant szentté avatják! Ez lesz a végső koronája a világ legkalandosabb életének. És kik fognak örülni? Önök asszonyaim mert akkor legalább szaba-

don hivatalosan és templomban imádjatják azt a veszedelmes szép ideáljukat aki annyit szenvedtette önököt s akit ép azért annyira szeretnek.

Vidéki hírek.

× **Bigámia.** Feltűnést keltő eset képezi most közbeszéd tárgyát Nagy-Szent-Miklóson. Ezelőtt mintegy két hónappal nagy pompával tartotta meg Marinovics Szilárd m. állami vasuti pénztáros menyegzőjét Gyogyovics Mária kisasszonnyal az ottani anyakönyvvezető előtt. Mindenki örömmel járult a fiatal pár frigyéhez mert köztudomású volt, hogy a fiatal vasuti tiszt régóta udvarol a szép Maricának. Esküvő után nem sokára Marinovics a szent huberti vasuti állomásra helyeztette át magát. E közben egy fiatal nő jelent meg a nagy-szent-miklósi anyakönyvi hivatalban, — Risztrianu Szabinának nevezte magát s előadta, hogy a lapok hymen hírei útján értesült, hogy bizonyos Marinovics Szilárd, a ki az ő férje, kitől különválva él, nem régiben újabb házasságra lépett. Az előadottak nyomán az anyakönyvvezető megkereste a budapesti g. k. szerb plébániát, a mely előtt a fiatal nő állítása szerint, 1892. évi okt. hó 31-én Marinovics Szilárd oraviczai illetőségű ügyvédséggel házasságot kötött, vajjon megfelel-e a valóságnak a fiatal nő előadása? Néhány napra csakugyan megkapta az ítéletet, hogy a mondott időben Marinovics Szilárd és Risztrianu Szabina házasságot kötöttek a budapesti gör. szerb templomban. Az anyakönyvvezető ezek alapján kettős nősülés miatt fenytő feljelentést megtette a vasuti tiszt ellen.

× **Sertészárlat.** A tiszafüredi főszolgabírói hivatal jelentése szerint Tisz a-O r v é n y Tisz a-E ö r s és Tisz a-I g a r községek az ott jelentő sertésvesz miatt zár alá helyeztetek.

× **Öngyilkosság H. Szoboszlón.** Nagy részvétet keltett H. Szoboszlón Boda Mihály jómódu gazdaember öngyilkossága. Mindenki tisztelte és becsülte Szoboszlón a derék, becsületes gazdaembert, a kinek dusan termő földje, telt hombárja s azonfelül szép, fiatal, csinos felesége is volt. Annál inkább meglepett tehát mindenkit az a hír, hogy Boda Mihály ágya felett felakasztotta magát s mire felesége észrevette meg is halt. Senki sem sejtje, hogy mikor követhette el az öngyilkosságot, bár sokan azt beszélnek, hogy utóbbi időben nagyon ráadta magát a pálinka ivásra s lehet, hogy részeg állapotban hajthatta végre magán az öngyilkosságot.

× **Katonai lóvásár** fog tartatni Máté-Szalkán folyó évi szeptember hó 29-én, Nagy-Károlyban október hó 13-án. Szatmár-Németiben október hó 13-án. Ezen vásárlásra egy kiküldött katonai bizottság fog megjelenni, mely az elővezetett lovak közül meg fogja vásárolni mindazokat, melyek katonai célokra alkalmasoknak és arra nézve megfelelőeknek fognak találtatni.

Irodalom.

A Szalay-Baróti „Magyar Nemzet történetéből“ (Wodianer F. és fiai) Lampel Róbert udv. könyvkereskedésének kiadóhivatala Budapesten, most vettük annak 66-ik füzetét, mely a negyedik kötet 3-ik füzetét képezi. Az e füzetben tárgyalt korszak signaturája röviden ez: I. József halála s III. Károly trónra lépte; a szatmári béke megerősítése s II. Rákóczy Ferencz elbujdosása. A török végkép kipusztul hazánkban, mely ujjaalakításában — bár lassan, de láthatólag előre halad. — Jelen füzet is bővelkedik érdekes képdisszel, külön műmelléklete a Pétervárdi csata Huchtenburg rajza után. A szöveg közzé nyomott illusztrációk a következők: Eleonóra császárné és III. Károly megerősítik a szatmári békét, I. József halála, a grosboisi kolostor romjai, Fülöp orleansi herczeg, III. Achmed szultán, Rodosztó, A magyarok utazása és Rákóczy ebédülő palotája Rodosztóban. A galatai Szt. Benoit-templom egyik oltára, mely

előtt Rákóczy fejedelem nyugszik, III. Károly koronázására vert emlékérem. A pétervárdi csata tervrajza, Temesvár ostroma (1716) Előfizetéseket ezen millenárius diszműre mindenkör elfogad úgy a fentnevezett kiadóhivatal (Budapest, Andrassy-ut 21.) valamint minden könyvkereskedés.

Szemere Miklós — kinek Fair Play című tanulmánya a télen széles körben tünt fel, — égető társadalmi kérdésekhez szól hozzá F i a t a l V é r e i m című ép most megjelent könyvében, mi valószínűen szintén oly rohamosan fog elkelni, mint a Fair Play. A Széchenyi lakoma ez idei szónoka, hazafiasan, szívből meggyőző erővel mindig érdekesen és tanulságosan beszél tárgyairól, magyar szívből a magyar szívhez. Ára 30 krajczár. Kapható az Athenaeumnál és minden könyvkereskedésben. A mű Felméry Lajos emlékének van ajánlva.

Kronika.

*Éhinség lesz világszerte
Drága lesz már a kenyér...
Azt mondja a példabeszéd:
Akkor kalácsot egyél!*

*Szegény munkás, így fizetnek
Titeket ki az urak,
Hogy ha béréd követeled,
Akkor pedig becsukat.*

*Hej a ki ur, mindenütt ur...
A pokolba is ur az!
A kaszához, vagy kapához
A viláért sem nyul az...*

*Hogy is ne tán, hogy feltörje
Fimom bőrű tenyerét,
Megkeresi a napszámós
Ugy is neki kenyerét.*

*Nem szeretik a parasztok
Schogy sem a robotot...
Hej, de kár, hogy eltörölték
Már a huszonöt botot!*

*Igy sóhajtoz bosszankodva,
Sok nagyságos földesur,
Mig a paraszt éhen szomjan
Verejtékkel, földet tur.*

*A munkástól, a ki neki
Hűségesen aratott,
Triglyli sok a betevő
Utolsó kis falatot.*

*A roszt termés és sztrájk miatt,
Meghalhat sok majd éhen,
Még most hagyjád, de mit csinál
A hosszú kemény télen...?!
S. V.*

Ujdonságok.

— **Isteniszteletek.** Aug. 15 én Vasárnap a következők fognak isteniszteleket tartani, az ev. ref. templomokban. A nagytemplom zárva, a kistemplomban Kovács Ferencz h. tanár, a Kossuth-utcai templomban Bokor Sándor hittanhallgató, az ispotály templomba Kovács Béla hittanhallgató. — A róm. katolikus templomban reggel 7 órakor misét tart Molnár Kálmán, 9 órai misét tartj

dr. Wolafka Nándor püspök, szentbeszédet mond: dr. Wolafka Nándor, d. e. 1/2 12 órakor misét tart Kovács Márk. Délután 3 órakor litániát tart Kovács Márk, rózsafüzér ájtatosságot dr. Wolafka Nándor végzi. Az ágost. ev. templomban d. e. 10 órakor Martenry Lajos lelkész végzi az istenítiszteletet.

A püspök nyaralása. Kiss Aron ev. ref. püspök, ki legutóbb Kabola-Polyána fürdőben tartózkodott, befejezte fürdő kuráját s most Poresalmán lakó vejénél Adorján Zoltán ev. ref. lelkésznel van, hol hazajöveteléig f. hó 30-ig fog maradni.

Beiratások. A debreczeni izr. elemi iskolában az 1897-8 tanévi beiratások folyó évi augusztus 29-től 31-ig eszközöltetnek a Kis-uj-utcai iskola tanácstermében mindennap délelőtt 9-12 óráig. Ezen idő eltelté után csak az iskolaszéki elnökhöz beadandó folyamodványok alapján iratnak be a növendékek. Tandíjmentesség vagy a tandíjnak részbeni elegendése iránti kérvények, előbbieik szegénységi bizonyítvánnyal felszerelve f. évi aug. 20-ig adandók ben az iskolaszékhez. — Később érkező folyamodványok az iskolaszék részéről figyelembe nem vétetnek. A tandíjosztályok változatlanul meghagyatnak. — A szokásos beiratási díjak, valamint az értesítőért fizetendő 10 kr. fizetése alul az ingyenes tanulók sem mentetnek fel. Az I-ső osztályba beírandó gyermekek himmlőltási és a hatévés kort igazoló születési bizonyítványai bemutatandók. A megállapított tandíjak felerésze valamint a beiratási díj a beiratkozáskor fizetendő. A t, ez, szülők és gyámok kéretnek ezen rendszabályokhoz szigorúan alkalmazkodni és különösen a beiratásra kiszabott időt pontosan betartani, mert helyszüke folytán később jelentkezők nem lesznek felvehetőek.

Eljegyzés. Bosznay István nagykereskedő tartalékos hadnagy, eljegyezte Unger Gusztáv kir. táblai bíró nagyműveltségű leányát Arankát. Az eljegyzés e hó 8-án volt Szatmárhelyen.

A közvilágítás ügye. A városi tanács a közgyűlés határozata értelmében megkezdte munkáját Debreczen közvilágításának rendezésére s f. hó 9-iki ülésében Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöklete alatt Komlóssy Arthur főjegyző, Körner Adolf tanácsnok, Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány, Abraham László főügyész, Stahli Géza főmérnök és Szabó József főszámvevőt megbizta az összes iratok kiadása mellett, hogy városunknak 1901 január 1-től kezdve tisztán légszeszszel, tisztán villamos világítással és kombinálva légszesz és villamos világítással való ellátása, a nyilvános versenytárgyalásra alapul szolgáló pályázati feltételeket és hirdetményt készítsék el, s azokat a hirdetmény mimódon közzétételére vonatkozó véleményük kíséretében f. évi szeptember 1-ig terjesszék be.

Szüreti mulatság. A debreczeni iparos ifjuság önképző egylete az idén sem fogja elmulasztani a múlt évben oly nagy partifogásba részesített szüreti mulatság megtartását. A vigalmi százas bizottság e napokban már gyűlést tart, melyen az előleges intézkedések fognak megtétni.

A Hortobágy öntözése. Juhász Bálint a mezőhegyesi kincstár uradalom igazgatója e héten Király Gyula gazdasági tanácsnok és a kulturmérnökség egyik tagja kíséretében künn járt a Hortobágyon és az Ohaton. Az uradalmi igazgató egyenesen a földmivelésügyi miniszter Darányi Ignác utasítása következtében látogatta meg a Hortobágyot, hogy ő is megtehesse szakértői véleményét az ottani állattenyésztésre vonatkozólag. Nyilatkozott is úgy a tervezett öntözést illetőleg, mint a város törzsméneséről és a törzsgulyáról, a melyeket dicsérettel halmozott el.

Esküvő. Fényes esküvő lesz e hó 18-án délelőtt az anyakönyvi hivatalban, a hol

Schneider József győri lakos köt házasságot Katz Jakab debreczeni előkelő kereskedő kedves és művelt leányával Saroltával. — A frigy ugyanaznap délután 5 órakor fog a Kádás utca 1833. sz. háznál az izr. egyház szertartása szerint Krausz Vilmos főrabbi által megáldatni.

A városi tisztikar a nagytemplomgombjában. A nagytemplom Rákóczi tornyának gombjából kivett emlékiratok visszahelyezése alkalmával a folyó évi állapotokat előtűntető fontosabb adatok, továbbá a városi előjáróság és tisztikar, nemkülönb az egyházi előjáróság és egyháztanács névsorával megpótolva fog a jövő hét folyamán eszközöltetni. Dicsőfi József lelkész ur az erre vonatkozó adatokat már összegyűjtötte, de hogy pénzek és bankjegyek adattak-e be hozzá — nem tudjuk.

A „Zion“ a V. H. O. Sz. nek. A „Zion“ debreczeni beteg segélyző egyesület a vigéki hírlapírók szövetségének pártoló tagjai sorába lépett. Ezt levélben tudatta az egyes. elnöksége a debreczeni helyi bizottsággal.

A gyámpénztár zárszámadásai. A belügyminiszter Debreczen sz. kir. város gyámpénztárának 1896. évi zárszámadásait ma érkezett leiratával jóváhagyta s csupán a letételekről kér részletes kivonatot, valamint a mérleg szerint hátralékban maradt 4634 ft 95 kr kamatok behajtásáról kér jelentést ezzel egyidejűleg a belügyminiszter a közgyűlési határozat azon részét is jóváhagyta, mely a gyámpénztári tartalékalap jövedelmének 2825. ft 05 kr-nak a városi gyámhatósági költségek fedezésére fordítását mondta ki a annak a gyámpénztárból a házipénztárba való átszállítását határozta el.

Hymen. Ujfalu ssy Endre, szabolcsmezei földbirtokos Martonfalván eljegyezte özvegy Kabó s Farkasné szül. Lakatos Józsa urnót, Lakatos János biharmegyei nagybirtokos leányát Nagyváradról.

Meghalt az orvos lakásán Váro ssy Bálint 45 éves vámospéresi napszámós régi betegségének gyógykezelése végett hétfőn reggel neje kíséretében bejött Debreczenbe hogy itt felkeresse dr. Losonezy Almos mezei főorvost. Az orvos előszobájában várakozva Váro ssy Bálint hirtelen rosszul lett és még mielőtt az orvos láthatta volna, meghalt.

Áthelyezés. Ó felsége az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Galánffy János aradi kir. törvényszéki albirónak a debreczeni kir. törvényszékhez való áthelyezését hasonmínőségben saját kérelmére megengedte.

Ki a leggazdagabb ember a világon? A lapok mostan, kivált a londoniak a jubileum alkalmából összegyűlt gazdag emberek láttára összeállításokat tettek közzé arról, hogy kik a világ leggazdagabb emberei. A minap arra jöttek reá, hogy éppen a leggazdagabbat kihagyták a listából és ez nem más, mint Li-Hung-Tschang, a kínai hírneves politikus. Nem is többszörös milliomos, hanem „milliárdos“, mert vagyonát több, mint 1000 millió forintra becsülik. Csak ezután következnek a gazdag amerikaiak, élükön John Rockefeller, a petróleum király, 400 millió forintnyi vagyonnal.

Körner Adolf szabadsága. Körner Adolf tanácsnok folyó hó 16-án 30 napi szabadságra megy. Távolléte alatt Roncsik L. tanácsnak fogja helyettesíteni.

Tűz a határban. Szordán Harsányi féle Ujföld 233 sz. a tanyán, a melyet jelenleg Szatmári Gábor bír. haszonbérben eddig kiderítettlen okból a behordott asztagok közt tűz támadt, a mely rövid idő alatt két buza és egy árpaasztagot elhamvaszott. A gyorsan elharapozott tűz tovatérjedésének az idejében megjelent tűzoltóság vetett gátat, amonnyiben sikerült a közelfegő tanyaépületeket megmenteni. A kár 1700 frtra rug mely összeget a biztosító társaságok megtérítik a károsult bérlőknek.

Halálozas Gró s z Ignác nyirbalkányi kereskedő szerdán a bártfai fürdőből haza jövet Kassán meghalt. — A család a halottat hazaszállította és temetése óriási részvét mellett csütörtökön ment végbe. — Nyugodjék békével.

Kinevezés. Gróf Dégenfeld József Steiner Jakab vágóhídi ellenőrt ar uj szervezeti szabályzat értelmében rendszerezített második belső állatorvosi állásra kinevezte.

Tartalékos huszáraink behívása. A 2-ik honvéd huszárezred tartalékos legénységét f. hó 15-én 35 napi gyakorlatra behívták. A tartalékos huszárok, mintegy 240 ember és 240 ló, valamint több tiszt aug. 15-től 30-ig a Hatvan, Péterfia és Miklós utcákon lesznek elszállásolva, mivel ez idő alatt itt Debreczenben lesznek ezredgyakorlaton. Augusztus 30-án elmennek a nagy gyakorlatra a huszárok s onnan szeptember 15-én térnek vissza, a midőn ismét néhány napig előbbi helyeiken lesznek elszállásolva.

Uj gyógyszerár H. Szoboszlón. G. Nagy Ferenc h. szoboszlói lakos uj gyógyszerár felállíthatási engedélyért folyamodott a belügyminiszterhez, a ki a kérvényt leküldötte a vármegyéhez véleményezés végett.

A 39 gyalogezred Nagyváradon. A bebrezzeni 39. gyalogezred szerdán vonult be Nagyváradra, hogy ott egyesüljön a 37-ik gyalogezreddel s huszonhetedikén a nagygyakorlatra menjenek. A nagyváradai ezred zeneszóval egész O palotáig ment előbb, hol a két ezred találkozott és délután 3 órakor bevonultak Nagyváradra. A debreczeni katonák a várban lettek elszállásolva.

Feloldott zárlat Kaba község, mint annak előjárósága tudatta a mezőrendőrkapitánysággal, a szarvasmarhák között járványosan uralkodott száj és körömfájás megszűnével, a zárlat alól feloldották.

Dohánytermelők figyelmébe. A főispán rendelete folytán a mezőrendőr kapitányság Debreczen sz. kir. város területén lakó dohánytermelőket lapunk utján értesíti, hogy talajvizsgáló bizottság helyszíni munkálatait folyó évi augusztus hó 23-ik napján veszik kezdetüket és e munkálatokhoz a város részéről bizalmi férfiakul a mezőrendőrség megbízottai fognak kiküldetni.

Száj és körömfájás. A Hajdumegyében járványszerűleg fellépett száj és körömfájás miatt Bosznia és Hercegovina kormányhatósága a szarvasmarhák bevitelét Hajdumegye és Debreczen város területéről betiltotta, a miről a m. kir. földmivelésügyi miniszter az illetékes hatóságokat körrendeletbe értesítette.

Népesedés. Hajdúvármegye népessége a múlt hónapban nagyon kedvező volt. Losonezy Almos főorvos jelentése szerint a múlt hónapban, a születések száma volt 551, halva született 19. Ennek ellenében elhalt 333 személy, a szaporodás tehát 199.

Elfüstölt milliók. A dohányjövédéki igazgatóság féléveként pontosan kiadja kimutatásait a dohányforgalomról és ezekből rendszeren az ünök ki, hogy sok millió forintot füstöltünk el. A mostani kimutatás szerint az 1897. évben januárius elsejétől május végéig elfüstöltek Magyarországon 19.545.862 forint 90 és fél krajczár ára dohányt, ebből dohányra jut 8.124.541 forint 71 krajczár, szivarra 6.930.271 forint 50 és fél krajczár és cigarettára 2.787.020 forint 07 krajczár. Legkelendőbbek voltak a hölgszivarkák, amelyekből 77.214.850 darabot adtak el.

Fenyő fürdők a Margitban. A gyönyörű Margitfürdő telep tevékeny igazgatósága mindenképpen azon van, hogy a nagy közönség igényeit minden irányban kielégíttesse. A nagy melegben verejtékező közönség lehűsítését megkönnyítette azzal, hogy a hős, tisztavízű uszodán kívül a gőzfürdő összes medenczeit és zuhanyait használtatják délután 5 órától 7-ig 20 krajczárért. Az ideg-bajban szenvedők és különösen a nők megkímélhetik most már a fürdőzés költségeit, — mert az eggenbergi híres hidegvizgyógyintézet igazgatóságától kapnak koncentrált fenyőkivonatot, melynek segélyével a leghasznosabb és legököltelesebb módon használhatják itthon a fenyőfürdőket. Felhívjuk erre a fürdők figyelmét.

— **Névváltoztatás.** A belügyminiszter Weisz Eszter debreczeni lakos vezetéknévének Veesseire való változtatását engedélyezte.

— **Róser tan- és nevelőintézetet** Budapesten, mely felső kereskedelmi iskolát foglal magában, a t. szülők figyelmébe ajánljuk. A felső kereskedelmi tanintézet teljesen egyenrangú a kereskedelmi akadémiákkal. Erőtségi bizonyítványai az egyéves önkéntes katonaiszolgálatra képesítettek. Ezen legrégibb intézetet eddig 14211, mult évben pedig 430 tanuló látogatta. A tanulók kívánatra az iskolával kapcsolatos nevelési internátusba is felvételtnek. Bővebb értesítést szívesen küld Róser János igazgató Budapesten.

— **Uj aszfalt járók.** A Miklós- és Kádas-utcaiak még az idén aszfalt járót kapnak. A városházán a napokban bontották fel a beérkezett négy zárt ajánlatot Körner Adolf tanácsnok elnöklete alatt Stahl Géza főmérnök, Muraközy László bizottsági tag, Tüdös József főszámvevő helyettes. Ajánlatot adtak be: Wallenstein Mátyás, Klein Sámuel Jenka Sámuel társvállalkozók, a The Neuschaltel asphalte Company Limited, a hazai aszfalt és a magyar aszfalt társaságok. Hogy ezek közül melyik tette a legelőnyösebb ajánlatot azt a pályázati feltételek egybevetése után tudhatjuk meg. A Miklós utca aszfaltozására 15458 frt 46 kr. a Kádas-utcaéára 7525 frt 58 kr van előirányozva. A költségek felét a házbirtokosok fizetik.

— **A zenélő közönség** figyelmébe ajánljuk Reményi Mihály műhangszerész üzletét (Budapest, Király-utca 44), melynek jó hírneve biztosíték arra, hogy ott a legfinomabb hangszerek és húrok kaphatók. Speciális hegedűjavításai, sajátkészítményű új hegedűi, melyekről a legnagyobb művészek: Hubay, Popper, Gobbi stb. igen elismerően nyilatkoztak, máris nagy tért hódítottak maguknak, mert az Operában, a zeneakadémiában és más művészek régi hegedűjök helyett Reményi hegedűin játszanak, melyeknek a szakértők nagy jövőt jósolnak. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

— **Egy jó bizonyítványokkal** rendelkező egyén ki a gazdálkodás minden ágában teljesen jártas, szerény feltételek mellett állást keres gazdaságban, gyárba, raktárba vagy bármilyen más vállalatnál. Czim a kiadóhivatalban.

Felhívjuk, a fővárosba utazó t. közönség figyelmét Kövesi Nándor előkelő és nagy éttermére, (VII. Erzsébetkörút 27.) ahol kiváló ételek és italok, szolid árak, pompás kiszolgálás biztosítják a vendégek teljes megelégedését. Ezenkívül esténként nagy katonazenekar játszik szababemene mellett.

Sport.

A budapesti nyári löversenyek.

Folyó hó 15 én, vasárnap veszi kezdetét a budapesti nyári meeting, mely ezuttal tíz napra terjed s érdekesség dolgában mi kívánni valót sem hagy fenn. A nyári versenyek 70 futamából 60 sikeresen és 10 gátverseny s a díjak összege 374,500 korona, ezenkívül 3 tiszteletdíj. Most futják először az ujonnan létesített *Királyné-díjat*. — A meeting főeseménye a *Szent István-díj*, melynek kimenetele elé nagy érdeklődéssel néz a monarchia sportközönsége.

A főbb díjak ezek:

15-én: *Igazgatósági díj*. Tdíj és 8000 kor. (1400 m.)

17-én: *Nyári handicap*. 10.000 kor. (1600 m.)

18-án: *Budai díj*. 6000 kor. (1600 m.)

20-án: *Szt. István díj*. 60.000 korona (1800 m.)

22-én: *Két éves omnium*. 6000 korona (1000 m.)

24-én: *Budapesti-díj*. 10.000 korona (2800 m.)

26-án: *Kétévesek nagy handicapja*. 8000 k. (1100 m.)

28-án: *Elnöki díj*. Tdíj és 8000 kor. (2600 m.)

29-én: *Királyné díj*. Tdíj és 50.000 k. (2000 m.)

31-én: *Állvány díj*. 6000 kor. (2400 m.)

A versenyek midig délután 3 órakor kezdődnek.

Apróságok.

Apró versek.

— Berezikének. —

A CZICZA.

Czicza, czicza kis czicza
Hol voltál az éjszaka?
Fogtál-e sok egeret —
— Mutass legalább egyet!

Czicza, czicza rosz czicza
Aludtál az éjszaka:
Ha nem fogtál egeret
Most én nem adok tejet!

NAGY MAMA.

Mama, mama nagy mama
Nem aludt az éjszaka:
Hogy kicsikét rosz voltam
Gyakran felsikoltottam!

Mama, mama nagy mama
Majd alszik az éjszaka; —
Ne haragudjon reám:
Ime itt a parolám!

A CSIKÓ.

A kis csikó itt szalad,
Mint a gőzös, ugy halad
Utánna fut Berezike; —
— De sehogy se éri be!

Eltűnt már, mint a szellő
Berci busan elő-jő: —
— Nincs baj, várja mamája
Kész a — vajjas papája!
(Csenger.)

Baka Elek.

Utközben.

— Nem Kis Péter urhoz van szerencsém?

— Nem!

— Gondoltam mindjárt, mert nem hasonlít hozzá!

Házasságszerző irodájában.

Házasságszerző: Mondhatom, — hogy a lány kedves, művelt, háziasan nevelt s a mi a fő, nagyon szép...

Fiatalember: Elég, elég, térjünk dologra! Mennyi a pénze?

—

Bünbánó.

Biró E szerint tehát maga sajnálja, hogy Kampós Józsefnek egy pofont adott? Vádlott. Persze, hogy sajnálom, tek. uram; de hát mire a másikat rá mértem volna, akkorera a többiek megkapták a kezemet.

Mentő gondolat.

Izsákot, ki az erdőn átutazik, hirtelen rabló támadja meg.

— Pénzt vagy életet! — szól hozzá a zsvány.
— Az életet? Vigyék el a feleségemet ő az én életem!

Eljegyzés.

Géza meglátja Natáliát és nem tud aludni. Natáliának szerelmet vall Géza s egyik sem tud aludni.
Natália elbeszéli a dolgot a mamának s most már hárman nem tudnak aludni.
A mama elmondja a papának: mind a négyen nem tudnak aludni.
A papa „igen“-t mond s mind a négyen igen jól alusznak.

Nem lesz baja.

A s s z o n y: Borzasztó, Károly! Párba-
jozni akarsz?

F é r j: Csak légy nyugodt édes, nem lesz semmi bajom!

A s s z o n y: Hogy mondhatod azt oly biztosan?

F é r j: Mert az ellenfelem az életbiztosító társaság igazgatója, s ott szászezer frtra vagyok biztosítva.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatórzsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég jelen tése. —

Debreczen, aug. 13.

Készaru változatlan.

Oszi buza 11.35—11.36

Tavaszi buza 11.15—11.16

Oszi rozs 8.57—8.58

Tavaszi rozs 8.60—8.62

Oszi zab 6.11—6.12

Tavaszi zab 6.20—6.21.

aug.—szep. tengeri 4.54—4.55.

Szept.—okt. tengeri 5.04—5.05.

Május—juniusi 1897 5.57—5.59.

Sertespiacz. Budapest-Köbánya 1897. aug. 3.

Magyar elsőrendű Öreg nehéz páronkint 320 klgron felüli sulyban (— krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300 260 kgr. sulyban) — krtól — klgr. Fiatal nehéz (páron — 220 klgron felüli sulyban) —54 krtól 55—krig. Fiatal könnyű (páronkint 251 320 klgr. sulyban) —54 krtól 55— krig. Fiatal könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) —52 krtól —53 krig. Közép (páronként 220—280 kgr sulyból) —44 krt — —45 krig. Könnyű páronkint 220 klgrig terjedő sulyban — —43 krtól —44 krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) —51 krtól 52— krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) —49— krtól 50 — krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) —47— krtól 48 krig.

Sertés létszám: 1897. évi július hó 21. napján volt készletben: 26.470 darab 1897 évi július hó 2. napján felhajtattott 709 drb 1897. július hó 5. napján elszállított 591 drb. 1897. márcz. hó 26. napjára maradt készletben 26584 drb. Hizottsertés forgalom változatlan.

Debreczeni piacz.

augusztus 11—12

Gabonavásár.

Buza, piaczra hozatott 900 mm. I. rendű 12.—, II r. 9.25. III. r. 9.—.

Rosz, piaczra hozatott 600 mm, I. rendű 8,90 II r. 7.95, III r. 7.80.

Kétszeres, piaczra hozatott 800 mm. I rendű 7.40, II. r. 6.35, III. r. 6.30.

Árpa, piaczra hozatott 400 kgr. I. rendű 450, II r. 4.45, III. r. 440,

Zab, piacra hozatott 500 kgr. I. rendű 7.80, II. r. 5.75, III. r. 5.70.
Tengeri piacra hozatott 1000 kgr. ó-tengeri I. rendű —, II. r. —, III. r. —.
Uj tengeri I. r. 4.80, II. 4.70 III. kr. 4.40.

Köles 6.20, 6.10. 6.00.
Köleskása 13.—, 12.50, 12.00.

Burgonya 3.60
Piaczi áruezikkék:

100 kilónként: Bab fehér 12 bab sárga 10.00 burgonya 3.60 só darabos 10.50, só darált 12.00, d. zsir 60—62 frt, széna I. rendű 1.80, II. r. 1.60 III. r. 1.40, szalma I. r. 60 frt II. r. 50, szalonna sós 58—60 frt, szalonna sótlan 58— frt háj 60— frt, juh turó 68— szappan 17.50 frt, aszalt szilva 16— frt, bors 18.00 frt, lenese 20.00 frt, rizs 18 frt, pirszén 2.00, salgótarjáni 150, szalonkőszén 180, árpa kása 16.—, —24.

Kilónként: Árpakása 14 32 kr aszalt-szilva 28 kr, asztali dara 15 kr burgonya 6 kr., borsó szépebbé 18 kr., szatmári 20 kr bab fehér 12 kr, sárga 10 kr, disznó-zsir 64, cukor 44.—45, irós-vaj — frt — kr, köleskása 15 kr., lenese szatmári 20 kr, szépebbé 24 kr, liszt Nr. 1. 15 kr, Nr. 2. 15 kr, 3. 14 kr Nr. 4. 14 kr, Nr. 5. 12 kr, Nr. 6. 13 kr, olvasztott vaj 80 kr., só darabos 11 kr, darált 12 kr, rizskása 16—32 kr, szappan 22 kr, szalonna sós 64 kr, sótlan 60 krajczár, kávé 2 frt 13 kr.

Berkocsik díjszabása

	Sz. lovaa	Daj lovaa
I. Napszámra.		
Épész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	3
II. Óraszámra.		
Fél órára	—40	—30
3/4 órára	—60	—45
Egy egész órára	—80	—60
Minden következő órára	—40	—30
Az utolsó órán túl félóra v. kevesebb időre	—20	—15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszajövet nélkül a város sorompóin belül	—50	—30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végítzteség a templomban történik, a temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	—80
A színházba menet	—60	—40
A színházból jövet	—80	—60
bármely vasuti állomáshoz vagy raktárhoz nap-pal menet vagy jövet kezi táskával	—50	—30
éjjel	—80	—60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab mátha után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, cukorkagyár, légszuszgyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	—50	—30
menet és visszajövet egy órai várakozással	—30	—60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	—50	—30
menet és jövet egy órai várakozással	1	—70
minden következő órára	—60	—40
Külső barom- és lövésártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	—90
minden következő órára	—40	—30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	—50	—30
menet és visszajövet 1 órai várakozással	—80	—60
minden további órára	—40	—30
A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítanak		

A Szepességen

egy okl. tanító családja elfogad a rendes tanítás mellett különösen a német nyelv megtanítása céljából 2—3 gyermeket teljes ellátásra és gondos nevelésre.
Szives megkeresések

Feuermann Märk

tanítóhoz, Szepes-Váraljára czimzendők.

Dr. NÁGEL ZSIGMOND
fogorvos
(Specialista)
Debreczenben.
Piacz, a főpostával szemben.

FOGHÚZÁSOK: teljes érzéste-
lenítés mellett.
Arany, ezüst, platina és cement
fogtömések.
Egyes műfogak és teljes mű-
fogsorok arany, kautsuk és platina
alapon. — Gyermkek ferdén nőtt fo-
gaimak kiegyenesítése és mindennemű
szájbantalmak szakavatottan gyógy-
kezelésnek.
Kitűnő hatású szárvize, fogpora és pas-
taja a divatútlekben kapható.

Az összes gyógytudományok tudora,
egészség-tanár

KITÜNTETVE: az 1896. ezredéves orsz. kiállításon a kormány által alapított
„MILLENNIUMI ÁLLAMI ÉREM“-mel,
mely magas kitüntetésben a hangszer-csoport összes versenyzői közül kizárólag
csakis czégünk részesült.

**Teljes zenekari fel-
szerelések**
a legjutányosabb feltételek mellett.
Dalárdai üténybotok
művészi kiviteben.
Dalárdai accord-jelzők.

WILCOX & WHITE
és a
CHICAGO
Cottage Organ-Co
világhírű amerikai
harmoniumgyárak
kizárólagos képvise-
lői és egyedüli fő-
elárusítói.
Valamint saját
gyártmányu minde-
nütt elismert
iskolai, szalon- és
egyházi
harmoniumok
a legdusabb választé-
kban.

A RIOSA
Bármilyen és bármennyi darabot hatá-
sosan lehet eljátszani zeneismeret nél-
kül az Ariosán.

1. sz. Ariosa	frt 18
1 1/2 " " aczéhanggal	frt 21
2 " " kettős énekhangokkal	36
aczélsípjal	frt 23
Az erczjártéklapok darabja	kr. 50

Harmonikák
kitűnő hanggal
2 frtól 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 frt
és feljebb.
Különlegességek aczéhangu zenekar
harmonikákban.
Magyarország egyetlen és első
harmonikagyára.

STERNBERG ARMIN és TESTVÉRE
csász. és kir. szab. hangszer-ipar
Európa legnagyobb hangszer-gyára
Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 36. szám.
Képes árjegyzék: a) harmonikákról; b) mechanika zenélő-művekről és zenélő dísztárgyakról; c) az összes
egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, czimbalmok, cziterák, harmoniumok, zongorákról stb. vidékre
ingyen és bérmentve. Árjegyzék kérésnél kérjük megnevezni, hogy miféle hangszerről kívánatlik az árjegyzék.
Vendéglősöknek zenélő automaták.

Eladó és bérbeadó földek.

Az ondódon 6 hold és 1200 □ öl kitünő minőségű föld eladó.

Ára 2500 forint.

A paczi csere alatt egy jó talaju tanya birtok haszonbérbe kiadó. Területe 63 köblös. Van rajta jó karban lévő lakó épület, 32 drb szarvas marhára való istálló, stb. Átvehető azonnal. Évi haszonbére 700 frt.

Értekezhetni: Schvarz Márton irodájában, Piacz és Miklós-utca sarkán, (Czégely-ház.)

SZÉKELY SÁMUEL

kárpitos és diszitő

DEBRECZEN, Piacz-utca 190l. sz. Kaszanyiczki Endre ur üzlete mellett.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy helyben piacz-utca 190l. sz. alatt a Hungária kávéház mellett

kárpitos és diszitő műhelyt

nyitottam s azt a mai kor legkényesebb igényeinek megfelelően berendeztem s így képes vagyok minden e szakba vágó munkát izléses és csinos kiállításban a legjutányosabb árak mellett elvállalni.

Szives felvilágosításul szolgáljon e helyen, miszerint

teljes garnitúrák, ottománok, matrácok, roletták elkészítését, ócska butorok feldolgozását és teljes átalakítását elvállalom. Költözködés alkalmával előforduló butoresomagolást

eszközök, valamint vidéki megrendeléseket elfogadok és azoknak pontos és gyors kiviteléről gondoskodom.

Midőn a közönség nagybecsü pártfogásáb. ajánlom magamat, kérem egy próba rendelmény által az elősoroltakról meggyőződni.

SZÉKELY SÁMUEL.

Finom minőségű FÉRFI, NŐI és GYERMEK-CZIPŐK

a legolcsóbban kaphatók

Grünbaum és Schvarcznál

Piacz-utca, a „Frohner-szálloda“ alatt, a megyeházzal szemben.

Debreczen 1897. Nyomatott Kutasi Imre könyvnyomdájában.

4 arany, 18 ezüst érem: 30 útszeleti és elismerő oklevél

Kwizda-féle

Restitutionsfluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovaknak

Egy palack ára 1 forint 40 kr. o. é.

Harminezöt év óta van alkalmazásban az udvari lóistállókban, valamint a nagyobb katonai és polgári istállóokban kitünő sikerrel használtatik a lovaknak nagyobb fáradsalmak előtt való megerősítésére, valamint azok után való felfrisítésére, továbbá szorulások és izommerevedések ellen stb., az idomításban képessé teszi a lovat nagyobb feladatok véghezvitelére.

Csupán csak a fenti védjeggyel ellátva valódi és kapható Ausztria-Magyarország valamennyi gyógyszerárában és drogueriaiban.

Főraktár: Kwizda Franz Joh.

cs. kr. o.-m. és román k. udv. szállító ker. gyógyszeráránál, Korneuburg, Bécs mellett.

Gutori Földes Kelemen

aradi gyógyszerész

Margit-Crémeje.

Margit-Créme legjobb arcz créme, rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arczot egyedüli szer szeptől, májfoltok, pattanások bőratka (Mitesser) ellen.
Margit-Créme egyedüli szer bőrpattanások, arcz- és kézöröszödés, napbarnítás ellen.
Margit-Créme bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrre kenve ez által rögtön fölvetetik és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy a szeptőlvel vagy májfoltokkal fedett arcz 3-4 nap alatt alabástromfehérré lesz.
Margit-Créme teljesen ártalmatlan, miután nem zsíros, hanem igen finom, hamar felszívó hatással bír. Az arcz nem lesz olyan fényes mint más krémektől, azért nappal is használható.
Margit-Créme nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.
Margit-hőlgypor fehér, rózsza és créme 60 kr.
Margit-szappan 1 doboz 35 kr.
Margit-fogpép 1 doboz 50 kr.

Csak akkor valódi, ha minden doboz gutori Földes Kelemen gyógyszerész Aradon felirattal és címerrel van ellátva.

Hamisításoktól óvakodjunk.

Főraktár Debreczenben Mihalovits J. „Kigyó“ című gyógyszerárában